

ADDITIONALITÁS értelmezése az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszerrel (EKR) összefüggésben

Ki lehet adicionalisnak minősülő hozzájárulást kifejtő szervezet, személy?

Az energiahatékonyságról szóló 2015. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Enhat. tv.) 12/A fejezete rendelkezik az energihatékonysági kötelezettségi rendszerről. A törvény 15.§ (3) bekezdésében jelenik meg az adicionalisnak minősülő hozzájárulás fogalma az alternatív szakpolitikai intézkedésekkel összefüggésben.

“A kötelezett fél az energiamegtakarítási kötelezettség teljesítését a 13. § (1) bekezdés b)-g) pontjában meghatározott olyan alternatív szakpolitikai intézkedésekkel is kombinálhatja, amelyekhez a kötelezett fél - vagy hitelesített energiamegtakarítás átruházása esetén az energiahatékonyság-javító intézkedés vagy beruházás megvalósítója - részéről adicionalisnak minősülő hozzájárulás történt. Ha a kötelezett fél az elért energiamegtakarítást ilyen alternatív szakpolitikai intézkedések igénybevételével éri el, az elért energiamegtakarításból a kötelezett félnek és a végfelhasználónak nyújtott vissza nem térítendő állami támogatás és adókedvezmény részaránya - a (4) bekezdésben meghatározott kivétellel - az alternatív szakpolitikai intézkedés keretében, az energiahatékonyság-javító intézkedés vagy beruházás további elszámolható költségének részaránya pedig kötelezeti energiamegtakarításként számolható el. Oktatási, képzési, tanácsadási és szemléletformálási programok kötelezeti igénybevétele esetén a kötelezeti elszámolhatóság részarányát az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet állapítja meg.”

Az Enhat tv. 13. § (1) bekezdés b)-g) pontja szerinti alternatív szakpolitikai intézkedésekre vonatkozóan az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

- szakpolitikai intézkedéseknek és az egyéni fellépéseknek ellenőrizhető végfelhasználási energia megtakarítást kell eredményeznie;
- az esettől függően az egyes részt vevő felek, megbízott felek vagy a végrehajtó állami hatóság felelősségét egyértelműen meg kell határozni;
- részt vevő fél, a megbízott fél vagy a végrehajtó hatóság tevékenységeinek meg kell felelnie az addicionalitási kritériumnak a bejelentett energiamegtakarítás elérésében.

Az Enhat. törvény 15/A.§-a tovább megy az energiahatékonyság javító intézkedés vagy beruházás megvalósítójának meghatározásában, de nem kifejezetten az addicionalitás kapcsán, hanem az EKR keretében hitelesített energiamegtakarítás megállapításának módjával összefüggésben.

Enhat tv.: 15/A. § (1) A kötelezett felek, **az energiahatékonyság-javító intézkedést vagy beruházást megvalósító, kötelezett félnek nem minősülő energiahatékonysági szolgáltatók, valamint egyéb harmadik személyek** az egyes energiahatékonyság-javító intézkedésekből származó energiamegtakarítást a Hivatal elnökének e törvény végrehajtására kiadott rendeletében meghatározott jegyzék alapján, ennek hiányában energetikai auditor vagy energetikai auditáló szervezet által kiállított energetikai audit alapján, az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet szerinti átváltási tényezők, valamint számítási módszerek és elvek alkalmazásával állapítják meg.

az Enhat. törvény értelmében energiahatékonysági szolgáltató: az a gazdálkodó szervezet, aki energiahatékonysági szolgáltatást nyújt vagy egyéb energiahatékonyság-javító intézkedést hajt végre a végső felhasználó létesítményében vagy helyiségében.

Az Enhat. törvény 15/A.§-ából arra lehet következtetni, hogy a beruházást/intézkedést megvalósító lehet energiahatékonysági szolgáltató és olyan harmadik személy is, aki energiahatékonyság-javító intézkedést, szolgáltatást nyújt.

Maga a MEKH is segítségül hívja a személyi kör értelmezésében az Enhat törvény 15/A.§ (1) bekezdését, valamint a törvény energiahatékonysági szolgáltatóra vonatkozó definícióját.

Ugyanakkor sem az Enhat. törvény, sem pedig végrehajtási rendelete (122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet) nem határozza meg egzakt módon, sem az addicionálisnak minősülő hozzájárulás fogalmát, sem azt, hogy ki jogosult addicionális hozzájárulást nyújtani, ki minősül(het) az energiahatékonyság-javító intézkedés vagy beruházás megvalósítójának az addicionalitással összefüggésben. Tekintettel arra, hogy maga a jogszabály egzakt meghatározást nem tartalmaz további iránymutatóként figyelembe kell venni az uniós jogforrásokat és a Bizottság ajánlásait, amelyekre a Magyar Energetikai és Közmű-Szabályozási Hivatalnak (továbbiakban: MEKH) az Energiahatékonysági Kötelezettségi Rendszerrel összefüggésben kiadott tájékoztató anyaga is épül.

Ezek a következők:

- az Európai Parlament és a Tanács 1099/2008/EK rendelete (2008. október 22.) az energiastatisztikáról;
- az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról;
- a Bizottság (EU) 2019/1658 ajánlása (2019. szeptember 25.) az energiahatékonysági irányelv értelmében előírt energiamegtakarítási kötelezettségek átültetéséről (a továbbiakban: bizottsági ajánlás)

MEKH jogi kötőerővel nem bíró tájékoztató jellegű értelmezése (gyakran ismételt kérdések 10-14-ik kérdése), amely az alábbi linken keresztül érhető el:

https://static1.squarespace.com/static/5d63affc1ac7d1000158fdb0/t/616d27e-0a70d80088558e2ec/1634543586715/EKR_GYIK_1013.pdf

A MEKH értelmezése szerint – összhangban a Bizottság ajánlásának IX. függelékével – **adicionális hozzájárulást kifejtő személy lehet a kötelezett (pl. energiakereskedő), a kivitelező, az energetikai tanácsadó, bármely energiahatékonysági szolgáltató, egyéb harmadik személy, de nem lehet maga a beruházó végső felhasználó.** Az Enhat törvény végrehajtási rendeletéből arra is lehet következtetni, hogy adicionális hozzájárulást nemcsak szervezet, hanem természetes személy is nyújthat („adicionális hozzájárulást kifejtő szervezet neve, adószáma, természetes személy esetén neve, lakóhelye”).

Mi tekinthető adicionálisnak minősülő hozzájárulásnak?

A Hivatal (MEKH) álláspontja szerint a kötelezett vagy a beruházást megvalósító részéről elvárt hozzájárulás tekintetében az adicionális hozzájárulási kritériumot akként kell értelmezni, hogy **olyan közreműködést kell kifejteniük és az előírásoknak megfelelően igazolniuk az adicionális hozzájárulást nyújtóknak, amely nélkül az energiamegtakarítást eredményező beruházás nem valósult volna meg.**

A MEKH álláspontja szerint **bármely tevékenység, tevékenységek és szolgáltatások összessége elfogadható adicionális hozzájárulásként, amely alkalmas arra, hogy a beruházó végső felhasználó elhatározását olyan irányba alakítsa, hogy a beruházás megvalósítása mellett döntsön, pl. helyszíni szemlén alapuló energetikai tanácsadás, energetikai tanúsítvány vagy részletes terv szolgáltatása, az elérhető megtakarítás kiszámítása, a költségek megtérülésének kiszámítása, állami támogatási programok ismertetése, pályázati feltételeknek való megfelelés vizsgálata, pályázatírási segítség nyújtása, pályázatíró biztosítása, a beruházás megkezdése előtt egyeztetés a megtakarítás későbbi megvásárlásáról, vételi ajánlat adása, megegyezés a későbbi adásvétel lényeges feltételeiben vagy más közvetlen részvétel, illetve közreműködés.**

Az adicionális hozzájárulási kritériumnak megfelelő hozzájárulások beazonosítása kapcsán a Hivatal felhasználja a bizottsági ajánlás IX. függelékében foglaltakat is.

„Az energiaszolgáltató által az energetikai végfelhasználók részére biztosított kiterjedt tanácsadás általában nem tekinthető elégségesnek a lényeges részvétel bizonyítására. Az ilyen intézkedések gyakran mindössze néhány típusú visszajelzésből állnak (például a honlapokon) azzal kapcsolatban, hogyan csökkenthetik a végfelhasználók az energiafogyasztásukat. Tekintettel az egyes intézkedések által általában megcélozható egyéni fellépések széles körére, a kapcsolódó energiamegtakarításra vonatkozó becslések nagyfokú bizonytalanságára és a megtakarítás korlátozott nagyságára, általában szükség van helyszíni tevékenységekre vagy a gazdasági ösztönzők néhány típusára, hogy biztosítani lehessen jelentős számú fellépés tényleges végrehajtását és a részt vevő felek, a megbízott felek vagy a végrehajtó állami hatóságok tényleges érdemi bevonását.

Hasonló megfontolások vonatkoznak a tájékoztató kampányokra. További lehetséges hozzájárulások például:

- pénzügyi támogatás,
- **célzott, konkrét energiahatékonysági intézkedés(ek)re vonatkozó energetikai tanácsadás,**
- a fellépés megtervezéséhez vagy végrehajtásához nyújtott technikai támogatás.

Az addicionális hozzájárulás egyedi esetekben való elfogadhatósága érdekében a Hivatal javasolja az alábbi elvek követését: a hozzájárulás legyen előzetes és meghatározott személytől származzon, de ne magától a beruházó végső felhasználótól, kivéve, ha a kötelezett a beruházó végső felhasználó és saját eszközein hajt végre intézkedést.”

Tehát kell, hogy legyen egy előzetes külső tényező, aki a beruházó végző felhasználót a konkrét, célzott beruházás megvalósítására vonatkozó döntése előtt a döntés meghozatalára sarkallja és az energiahatékonysági intézkedésre vonatkozó tanácsadásnak konkrétan kell lennie, célzottan, legjobb, ha megtakarítás számításokkal is alátámasztott. Az energetikai auditáló szervezetnek az energiamegtakarítás értékének hitelesítésén túlmenően azt is igazolnia kell a tanúsítás során, hogy ez az addicionális hozzájárulás egy harmadik személy részéről a döntéselőkészítési szakaszban megtörtént.

Az energiaszolgáltató által az energetikai végfelhasználók részére biztosított kiterjedt tanácsadás nem tekinthető elégségesnek, ahogyan az általános tanácsadás, weboldalon, email-ben, online tájékoztató, tájékoztató kampány formájában nagyobb felhasználói kör részére hozzáférhetővé tett általános tájékoztató anyag sem. Általában helyszíni konkrét, célzott tanácsadás szükséges.

Mivel igazolható az addicionálisnak minősülő hozzájárulás megléte?

A MEKH értelmezése alapján az **addicionális hozzájárulás igazolható a beruházó végső felhasználó nyilatkozatával, a beruházó végső felhasználó és az addicionális hozzájárulást kifejtő fél közötti írásbeli megállapodással, így kivitelezési szerződéssel, tanácsadási és egyéb szerződéssel, amely dokumentumokat a hitelesítő szervezet rendelkezésére kell bocsátani és az Enhat tv. 15/A.§ (1) bekezdésére tekintettel 5 évig meg kell őrizni.** Az addicionális hozzájárulás meglétének további feltétele, hogy igazolni kell tudni, hogy önmagában az alternatív szakpolitikai intézkedés nem lett volna elég a beruházás megvalósításáról való döntéshez az addicionális hozzájárulás hiányában.

Gyakran ismételt kérdések 13. „Az Enhat. tv. 15. § (3) bekezdése alapján, ha a beruházáshoz valamely alternatív szakpolitikai intézkedést, pl. TAO kedvezményt, vagy egyéb vissza nem térítendő támogatást is igénybe vesznek, akkor a kifejtett addicionális hozzájárulásnak az érintett alternatív szakpolitikai intézkedések igénybevételére is ki kell terjednie. Ez akként igazolható, hogy a beruházó végső felhasználó nyilatkozatában vagy a beruházó végső felhasználó és a hozzájárulást kifejtő közötti írásbeli megállapodásban, kivitelezési, tanácsadási, egyéb szerződésben feltüntetésre kerül, hogy az érintett támogatások bemutatásra kerültek, a hozzájárulást kifejtő segítséget nyújtott a pályázásban, a támogatás igénybevételében, stb. Igazolhatónak kell lennie továbbá, hogy az alternatív szakpolitikai intézkedés önmagában nem lett volna elég a beruházás megvalósításáról való döntéshez. A beruházó végső felhasználó nyilatkozatának tehát ezt a körülményt is tartalmaznia kell.”

A fenti felsorolt dokumentumok (szerződések, a beruházó végső felhasználó nyilatkozata) megléte és bemutatása feltétlenül szükséges a hitelesítő szervezet számára ahhoz, hogy az addicionális hozzájárulás meglétéről és az azt nyújtó személy/szervezet kilétéről meg tudjon győződni és a Hivatal (MEKH) is ellenőrizheti a hatósági ellenőrzés során.

Az Ehat. tv. 15. § (3) bekezdése alapján, ha a beruházáshoz valamely alternatív szakpolitikai intézkedést, pl. TAO kedvezményt, vagy egyéb vissza nem térítendő támogatást is igénybe vesznek, akkor a kifejtett addicionális hozzájárulásnak az érintett alternatív szakpolitikai intézkedések igénybevételére is ki kell terjednie. Ez akként igazolható, hogy a beruházó végső felhasználó nyilatkozatában vagy a beruházó végső felhasználó és a hozzájárulást kifejtő közötti írásbeli megállapodásban, kivitelezési, tanácsadási, egyéb szerződésben feltüntetésre kerül, hogy az érintett támogatások bemutatásra kerültek, a hozzájárulást kifejtő segítséget nyújtott a pályázásban, a támogatás igénybevételében.

Ki a felelős a hitelesített energiamegtakarítás igazolás tartalmáért?

Az Enhat. tv. 15/A.§ (5) bekezdése alapján a hitelesítést ellátó energetikai auditáló szervezet felel azért, hogy a kötelezett fél az energiamegtakarítás megállapítása során megfelelően vette-e figyelembe a törvény és a végrehajtására kiadott kormányrendelet szerinti átváltási tényezőket, számítási módszereket és elveket, és az auditáló szervezet a hitelesítésével igazolja a beruházást vagy az intézkedést megvalósító személy/szervezet meglétét és addicionálisnak minősülő hozzájárulását, valamint az energiamegtakarítás mértékét a tárgyévre és az azt követő évekre egyaránt.

A hitelesítő szervezet hitelesítésével igazolja, hogy az energiamegtakarítást a vonatkozó hatályos jogszabályoknak megfelelően állapították meg.

A hitelesítő szervezet feladatának részét képezi az esetleges alternatív szakpolitikai intézkedések igénybevételének vizsgálata. **Ha a Hivatal ellenőrzése során megállapítja, hogy a bejelentett energiamegtakarítás, vagy annak egy része nem megfelelően lett megállapítva, a megtakarítás érvénytelenítése mellett a hitelesítő szervezet mérlegelés nélkül bírságolandó (objektív felelőssége van), ezért is fontos valamennyi kapcsolódó szerződés, nyilatkozat, az addicionalitást megalapozó egyéb dokumentumnak a hitelesítő szervezet részére történő rendelkezésre bocsátása. Amennyiben a hitelesítést kérő nem rendelkezik az alternatív szakpolitikák párhuzamos felhasználására irányuló kifejezett nyilatkozatokkal, akkor azt a hitelesítés előtt be kell szereznie a beruházás megvalósításában részt vevő szereplőktől.**

Mit ellenőriz a hatósági ellenőrzés során a MEKH?

A MEKH honlapján elérhető az arra vonatkozó tájékoztatás, hogy a Hivatal az addicionalitás körében kizárólag azt vizsgálja, hogy megfelel-e a jogszabályi követelményeknek. **A Hivatal az egyedi eset összes körülményének mérlegelése alapján állapítja meg, hogy az adott esetben kifejtett, igazolt és hitelesített hozzájárulás megfelel-e a jogszabályi követelményeknek.** A Hivatal ellenőrzi, hogy megfelelően lett-e megállapítva a hitelesített energiamegtakarítás. Ellenőrzi az addicionális hozzájárulás meglétét, az azt igazoló dokumentumokat (*a beruházó végső felhasználó nyilatkozata vagy a beruházó végső felhasználó és a hozzájárulást kifejtő közötti írásbeli megállapodás, kivitelezési, tanácsadási, egyéb szerződés*), valamint az addicionális hozzájárulást nyújtó személy vagy szervezet kilétét. (5 éves iratmegőrzési kötelezettség)

A Hivatal jogosult a végrehajtó hatóságtól, az adott energiahatékonyság-javító intézkedéssel érintett végső felhasználótól, az energetikai tanúsítványok elektronikus nyilvántartását vezető szervezettől, valamint a **közreműködő energetikai auditortól vagy auditáló szervezettől információt kérni, a kapcsolódó iratokba betekinteni, azokról másolatot, kivonatot készíteni**, ideértve az üzleti titkot és személyes adatot tartalmazó iratokat is, **valamint jogosult** az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény szerinti **szemlét lefolytatni**.

Budapest, 2021.10.14. Sourcing Hungary Kft.